

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
felhívások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Összeesküvés.

Pécs, 1898. december 7.

Tisza Kálmán találta ki ezelőtt huszonöt esztendővel, hogyan lehet az alkotmányosság külső formáival megölni magát az alkotmányt, mint a hogyan megfojtják az országot lovagjai az arra haladó vándort a saját nyakkendőjével, hogy aztán birtokába helyezhessék magukat a nála talált javaknak. Mert mi lenne egyéb az a rendszer, amely gyökerében támadja meg a parlamenti alkotmányt, a mikor a választókra gyakorolt hivatali presszió, bűnös uton fölhasznált pénz, illetéktelen kedvezés és jogtalan üldözés segítségével alapjában hamisítják meg a nemzet akaratának nyilvánulását s a végrehajtó hatalom által kicsikart mandátumokkal olyan többséget toboroznak össze maguk mellett, a melynek tagjai a kormánytól és nem a nemzettől függenek, mert a kormány kegyéből és nem a választók szabad és független akaratelhatározásából nyerték törvényhozási megbízatásukat.

S ennek a rendszernek a teremtő atyja, az elveinek elárulásával hatalomra jutott Tisza Kálmán, merészelté tegnap a kormányhatóságilag kinevezett népképviselők táborában azt mondani, hogy a mikor az ellenzék fölhasználja törvényadta jogát arra, mikép lehetetlenné tegyen egy kormányt, amely az alkotmány meghami-

sításával szerzett formai többségével az ország sarkalatos jogait akarja fölázdosni a saját hatalmi érdekének: akkor ez lázadás az alkotmány ellen s nem rettegett attól, hogy a mikor az ellenzék fejére olvasta Musson mondását s azzal vádolta, hogy célja a törvényhozás a kisebbség által fizikai erővel, akkor az ország hamisítatlan közvéleménye, a történet igazságos ítélete ezt a mondást a legteljesebb joggal vághatja vissza az alkotmányhamisító kormány s az általa összetoborzott formai többség szemébe.

Nem, ő ezt nem vette, vagy nem akarta észrevenni, mert különben nem merte volna javaslatba hozni, hogy az a többség, a melynek egyedüli erőssége a formákban van, maga tépje szét az alkotmányosságnak még az utolsó formáját is.

Mert ezt foglalja magában az a javaslat, a melyet Tisza Kálmán a kormány-párt klubjában tegnap előterjesztett. Egy törvényjavaslatot terjeszteti elő, amely nem arra van szánva, hogy Magyarország törvényhozása által az alkotmányos formák betartásával törvényerőre emeltessék, hanem arra, hogy az egyik parlamenti párt által aláírt salvus conductust képezzen a kormány számára az alkotmány alaptörvényeinek szabad fölforgatására.

A mikor a kormány s maga a végrehajtó hatalom által összetoborzott párt nyíltan elismeri, hogy a törvényhozáshoz

benyújtott indemnitási javaslat s az adott szó által éppúgy, mint a világos törvény által feltétlenül kizárt újabb kiegyezési provizorium törvényerőre emelkedését reményleni sem lehet: akkor kétségtelen, hogy egy újabb javaslat, a mely pénzügyi fölhatalmazást ad a kormánynak egy teljes esztendőre, a többé ideiglenesen fön nem tartható gazdasági státus kvót pedig szintén egy további esztendőre akarja meghosszabbítani, még kevésbé válhatik törvényerőre.

De a javaslatot aláírja a párt s ezt az aláírást elegendőnek tartja a kormány arra, hogy annak alapján intézkedjék formális törvény nélkül is, mert benne látja a párt akaratának megnyilvánulását, a párt akaratát pedig törvény Magyarországon.

Nos hát ez valóságos összeesküvés az ország alkotmánya ellen, mert ugyan hol van az megírva, hogy egy párt, legyen az még oly számbeli túlsúlyban, a törvényhozás többi pártjainak megkérdezése nélkül, sőt egyenes kizárásával hozhasson törvényt? Mi ilyen alkotmányt nem ismerünk, mert bármilyen többségnek is az akaratát sehol máshol, mint magában a parlamentben, nem érvényesülhet törvényszerűen és joghatályosan.

A mikor tehát a kormánypárt a maga privát klubjában ad fölhatalmazást a kormánynak bármilyen kormányzati cselekvényre, akkor túllépte hatáskörét, mert

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Üzenet.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Elmondom, ugy, a mint megtörtént.

A ködös novemberi napokat valahogy elfujta erről a tájról az őszi szél s pár délután tavaszias verőfény csalogatott bennünket az utcákra. Mi természetesen örömmel mentünk a napfényt ünnepelni.

De jöttek mások is. Viruló szép leányok édes mosolygással üdvözölve a verőfényes időt. Kizavarta őket is az idő s már muló hangulataik közé belopott egy-két csillogó reményt.

Még meg sem elégedtünk a napsugárban fürdőző délutánokkal, az este közeledtével átnyultak a sétálások a holdfény bágyadt világába is.

Kacérkodtunk az őszi verőfényvel. Tudtuk, hogy ez csak amolyan halvány imitáció, nem tud ez a kedélyre mélyen hatni.

Tréfálkoztunk a holdvilágos estével, minő gyarló utóda a kikeleti alkonyatnak; még parányi atomját sem tudja felgyújtani a tavaszi láznak.

Az őszi napsugár azért tovább csillogott a sétatér száraz bokrai között; hiába kacérkodánk. A hold furcsa ábrázatával jámboran mosolygott felettünk s ezüstös fényével bebur-

kolta a gúnyolódókat, kik erején kétkedni merészelnének.

És nem hiába.

Az a sok szép leány vigan töltötte óráit. Boldogan sütkérezett a nappalok ragyogó fényében, mosolyogva bolyongott a sétatér holdvilágos utacskáin.

Reánk is átragadt a jókedv. Mi is hinni próbáltunk most már a csalta verőfénynek. Alig vártuk az órát, hogy újra közéjük kerüljünk; olyan boldogságot találtunk szemléletökben.

És én is ezek között voltam, kik örömmest telepedtek le a padokon, hogy a leányok mosolyán bizni tanuljanak az őszi teremtő erejében.

Mert a bokrok ugyan nem kezdtek hajtani az őszi napsugár erejére, de mi mintha élveztük volna erejét. Mintha lassankint erőt vett volna rajtunk az az ábrándos érzés, mely reményeket kelt a szivben, álmodozásba ringatja a kedélyeket, vágyakra sarkalja a lelket.

El is felejtettük, hogy a napsugarak hatását mennyire előmozdította környezetünk, mely egy csomó fiatal leányból állott.

És e csodálatos ábrándos hangulatok között én bennem is feltámadt egy álom. Emlékeztem a tavaszra, mely ibolyáival együtt én bennem is felébresztette azt a bűvös-bajos érzést, mely egy világba vezeti az embert.

Mikor már mindnyájan elhagytak és siettek egy-egy ismerős leány társaságában élvezni

a tavasz másodvirágzását, leültem egy fehér padra.

Hátra dőlve kezdtem bámolni a hold fényes karimájába. Nem sokáig bírta ki szemem. Elfordítottam tekintetemet, elmerengtem s egyszerre csak azon kaptam magamat, hogy egy arcra tapadt reá a szemem.

A mosolygó arcu babák között láttam egy szomorut is. Végignézte társai tréfáit, talán el is mosolyodott rajta, de a mosoly is csak olyan volt, mint az a halvány sugár, mely ott játszadozott lecsüngő fürtjei között.

Ott ült a mellettem levő padon. Sokáig fürkésztem arcát, vizsgáltam mozdulatait. És minő szép volt a hold bágyadt fényénél, mely körülfonta sugaraival alakját.

... Eszembe jutott egy mese az én tavaszom regéi közül. Ismertem egy aranyos kis babát. Olyan jókedvű, vigkedélyű volt, minden szavát édes kacagással kísérte. A merre járt, mindenütt meghódította az embereket. Valami mulatságon engem is lebilincselte ez a kacagó szempár. És azóta nem tudtam elfelejteni. Végig táncoltuk az estét s azután még sok mást, míg egyszer az utolsón valamit sugni merészelttem a fülebe. . . . Azután még boldogabbak voltunk. A boldogság hiu reményeket teremtett képzeletemben s midőn elváltam tőle, azt hittem, hogy a baba vig kedélye most szomorúvá vált. . . . És az emberek mondják, hogy bekövetkezett e meg nem érdemlett kegy. . . .

ehhez joga nincsen, az ily fölhatalmazás önmagában véve törvénytelen s mint ilyen semmis és érvénytelen. Ez a fölhatalmazás tehát a törvénytelen intézkedéseket törvényessé nem teheti; a költségvetés nélküli kormányzás, a törvény szerint jogilag nem létező gazdasági közösség fõntartása ezzel a fölhatalmazással ép oly sérelme marad az alkotmánynak, mintha ez nem is léteznék.

Az az összeesküvés, a melyet a Lloyd-klubban ezzel szõttek az alkotmány ellen, csak még veszedelmesebbé, még kárhözatosabbá teszi a tervezett alkotmánysértést, mert a kormány hatalmi visszaélésével párosul benne a törvényhozás egy részének lázadása az alkotmány ellen. Nyílt lázadás az alkotmány alaptörvényei ellen, a mikor egy párt a maga számára arrogálja, a parlament egyéb faktorainak kizárásával, a törvényhozói hatalmat s a törvényhozást valóságos államesínynyel a parlamentbõl egy pártklubba átjatszani megkísérli.

Hisz ha ez alkotmányos dolog, akkor zárjuk be egyszerűen a parlament kapuit és jöjjön össze az a párt, amely a választásoknál többségre vergõdött, szavazza meg a kormány elõterjesztéseit, a melyekbe a kisebbségnek beleszólása sem lehet, mert haszontalan idõfecsérlés minden olyan beleszólás, a mikor eleve ki van zárva, hogy annak a beleszólásnak a döntésre bármi csekély részben is befolyása legyen. Ily alkotmányosság mellett a kisebbség szereplésének a parlamentben semmi rációja nincsen, legegyszerûbb tehát s a Tisza-féle alkotmányos prakszisnak legtermészetesebb folyamánya, hogy a kisebbség egyszerűen végleg kizárassék a parlamentbõl, vagy ha ez nem megy, dekretáltassék a kormánypárti klub törvényhozó testületté, a parlament pedig degradáltassék üres szalmát cséplõ gépezetté, mint ezt tegnap a Lloyd-klubban proklamáltak.

Az alkotmány valódi szelleme azonban

Azóta keresem e mesének a folytatását. S most, ha egy szomorú leányt pillantok meg, úgy szeretném tudni, vajjon igaz lehet-e az én mesém. De soha sem tudok célhoz jutni. Pedig mennyit küzdöttem már utána.

Most újra kezdtem a küzdelmet.

Addig-addig settenkedtem ott a padon, míg valami elejtett keztyû révén közelébe juthattam a leánykának. Eleinte persze egy szó sem volt birtokomban a nagy meghatottságtól, de késõbb már olyan barátságosan fûztük beszélgetésünk fonálát, mintha régi ismerõsök lettünk volna.

Láttam, hogy érdeklõdik a természet iránt. Beszéltem sok mindent errõl neki. Ôszi napsugárról, halvány holdsugárról s mi evvel a mi korunkban jóformán együtt jár, talán még ábrándos szerelemrõl is.

E szomorú leányka eleinte csak hallgatta szavamat, de egyszerre — csodálatos — eltűnt arcáról a komolyság s kacagva mesélt õ is egy történetet, mely valami elmúlt álom temetésérõl szólt volna. Olyan naiv hittel felelgetett a közbevetett kérdéseimre, hogy szinte megragadott a kíváncsiság, mi lett az álom vége?

— »A vége . . . ?« Hát »Õ« elment . . . . Maga meg itt suttog most mellettem és édesen kacagott szavai hatásán, melyet azok bennem keltettek.

. . . Én pedig most már nem hittem a történetét. Az a hatás, amit csengõ szavai

tiltakozik minden ily kísérlet ellen s annak a fölhatalmazásnak, melyet a többségi klub a kormánynak törvénytelen kormányzásra adott, a nemzet ítélõszéke elõtt nem az lesz a következménye, hogy ezzel a kormány törvényszegése törvényessé válik, hanem az, hogy bûnössé válik az alkotmány megfojtásában a kormány pártjával együtt.

Ezt jegyezzék meg maguknak jól a többségi abszolútizmus lovagjai, mert nincsen már oly messze az idõ, a mikor ezt a megsemmisítõ ítéletet a fejükre fogja olvasni a nemzet vérig sértett józan közvéleménye.

A Baranyamegyei Tanítótestület közgyûlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. dec. 7.

Ma — a népoktatásról szóló 1868. évi XXVIII. törvénycikk kihirdetésének harmincadik évfordulója alkalmából — a »Baranyamegyei Tanítótestület« a vármegyeház közgyûlési termében rendes közgyûlést tartott.

Délelõtt 9 órára egészen megtelt a vármegyeház nagyterme a közgyûlésre egybegyûlt helybeli és vidéki tanítókkal és tanítónokkal s csakhamar megjelentek a teremben *Trixler* Károly alispán, *Salamon* József tanfelügyelõ, *Laubheimer* Róbert segédtanfelügyelõ és *Reberics* Imre, a tantestület elnöke, a ki a közgyûlést megnyitotta.

És a megnyitó elsõ szavai annak szóltak, kinek elvesztését ma is gyászoljuk, a magyarok martirhalált halt Nagyasszonyának.

A királyné emlékezete

volt az, melynek a közgyûlés elsõsorban áldozott s az elnök szavait állva hallgatta végig.

Reberics Imre elnök szomorú kötelességének tartja megemlékezni arról a mérhetetlen csapásról, arról a pótolhatatlan veszteségrõl, mely Erzsébet királyné gyászos halálával a királyt és a nemzetet sujtotta. Tegyük szent fogadást — úgymond — hogy a gyermekeket mindenkor úgy neveljük, hogy irtóz-

elért, bennem elhalgattatta a résztvevõ szívet. Nem hittem neki. Mintha szemei elárulták volna hamis szándékát, melylyel tévutra akart vezetni. Nem bíztam szavaiban. Nem akartam elhinni, hogy szomorúsága ilyen hamar eltűnhessen; történetének végén ilyen könnyen megnyugodjék, ha az eddig annyi fájdalmat keltett picike szívében.

Észrevette, hogy kétkedem szavaiban. Iparkodott eltéríteni a tárgytól beszédünket. Én még egyre elõbbi szavait latolgattam, de elpalástoltam azt s igyekeztem másról beszélgetni vele.

De már vége volt az együtt töltött óráknak. Mikor újra a mama szeme elé kerültünk, lassu kõrsétánkon, megállottak. Ilyenkor õszszel nem sokáig tart az est kellemes része, hamar kiábrándít az andalgásból a beálló csipõs esti szél.

Hazafelé mentünk. Remélve, hátha még kilophatok valamit parányi ajkai közül, elkísértem utjában a szomorú leányt, ki csak akkor mosolygott, midõn elsõ ábrándja temetésérõl mesélt.

Lassan mentünk a kivilágított utcákon végig. A villanyfényben ragyogó kirakatok elõtt sem feledkeztem meg a szomorú leányka szerelmes történetérõl. Mindig édesebben suttogtam szavaimat, csak hogy biztos legyek a sikerben, melylyel célomat elérni véltem.

Nem akarom egy pillanatra sem figyel-
mét lekõtni számomra, ha õ neki édesebb

zanak a bûntõl, irtózzanak a gyilkos emléktõl és óvakodjanak a tanítók, óvják a nemzedékek erkölcsi életét, lelkiéletét, nehogy a gyilkosnak valaha követõi akadjanak.

Indítványozza, hogy mondja ki a közgyûlés, miként a királyné halála felett szíve mélyén érzett gyászának és részvétének ad kifejezést s felkéri a vallás és közoktatásügyi minisztert, hogy a tantestület részvétének kifejezését a trón zsámolya elé juttassa.

A megható beszédet a közgyûlés végighallgatván, elnök kijelentette, hogy miután az indítványt felállva hallgatta végig a közgyûlés, azt egyhangulag elfogadottnak nyilvánítja.

A megnyitó beszédben

Reberics Imre elnök visszaillesztést vetett a népoktatás harmincéves történetére.

1868. december 5-én volt az a nagy nap, mely hazánk kulturtörténetében egy szebb kor jöveteleit jelenté s mely hivatva volt a mai harmincéves mult alapjait lerakni. Ekkor hirdették ki a népoktatásról szóló 1868. évi XXXVIII. törvénycikket, s ma emlékeztünk visszazállván a multba, ott olyan nagy szellemet, olyan buzgó, apostoli fáradhatatlanságú vezért találunk, mint báró *Eötvös* József. A mit õ akart, a mire célzott a népnevelés érdekében, azt mind e törvénybe rakta le s azok nagy része ma már meg is testesült. A haza tanítósa csodákat művelt; az iskolakötelesek száma tizezerrõl huszonhétezerre növekedett s ma már *Vlassics* Gyula miniszter újról szózatában szeretett alapvetõ munkatársainak nevezi a tanítókat.

Éljenzés követte az elnök e szavait, a ki hivatkozva arra, hogy a miniszter leghálásabb köszönetét küldte a haza tanítóinak, e szavakból, s a vezér példájából kér erõt meríteni a további munkásságra, melyben hármasszavuk: »Isten, király, haza!« érvényesüljön.

A lelkes szavakat ismét éljenzés kísérte s az elnök üdvözölvén az alispánt és a királyi tanfelügyelõt, a közgyûlést megnyitottnak jelentette ki.

A Salamon-õsztõndíj

bejelentése következett nyomban ezután. A tantestület 3300 korona lõkével *Salamon* József kir. tanácsos, tanfelügyelõ huszonöt éves jubileuma emlékére alapította ez õsztõndíjat, melyet a mult évi rendes közgyûlés határozata szerint a város gondozásában helyeztek el. A város ezt elfogadta s érte jegyzõkönyvi közö-

története hõsérõl álmadozni. Nincs bátorságom egyetlen szóval sem eltántorítani bizalmától, mely a jelen szomorú pillanatok dacára is boldog reményekkel kecsegtethet.

Effeléket suttogtam neki. És õ ezeket hallgatta nagy áhitattal. Olyan kedves volt aranyos kis arcával, a mint szomorúan bölintgatta fejcskékjével kérdéseimre az igent, mely õt meséje hõse számára lekötötte.

Már mintha engem is meghódított volna. Legyõztem kétkedésemet s bámultam ez édes gyermeket, kibem már ennyire gyökeret tud verni a szerelem. Hisz ez imádni való teremtés, minõnek párját talán csak én ismerem ott a . . .

Az ám!

Mikor a kis kapuhoz érve, ott szorongattam meleg keztyûs kezét s talán egy forró csókot is nyomtam reá a mai kedélyes estért, mélyen szemei közé nézve, megkérdeztem még egyszer szomorúsága okát:

— »Ah, tudja, ez csak afféle leányos hiuság. Valaki egyszer azt találta mondani, hogy nekem nagyon jól áll a szomorkodás; azóta mindig találom valamit, amin el tudok szomorkodni . . . s kacagva röpült be a kis ajtón, betöltve pajzánkodásával a folyosót. Én meg ott álltam. Eszembe jutott egy kis leány, a kinek baba arcához oly igen jól illik a szomorúság . . .

Istenem! hát annak is a hiuság lenne az oka!?

Zombory Dezsõ.

netet szavazott, melyet most a közgyűlés tudomásul vett.

Az ösztöndíjra vonatkozó határozat felterjesztetett a kultuszminiszterhez s jóváhagyva le is érkezett.

Borsy György jegyző felolvassa a miniszternek erre vonatkozó, jóváhagyó és köszönetet szavazó leiratát, melyet a közgyűlés tudomásul vesz.

Az alapítvány 60 forintnyi kamatát első ízben Borsy Jenő, volt pécsi VIII-ik főgimn. osztályu tanuló élvezi, — a mi szintén tudomásul szolgált.

A tantestület halottai

emlékének áldozott ezután a közgyűlés. Reberics Imre elnök szomorú kötelességeként bejelentette, hogy a legutóbbi közgyűlés óta a tantestületnek négy tagja hunyt el: Seregli József dályoki, továbbá Reiszner Teréz, Dömmel Sarolta és Szellmann Győző, pécsi tanítók.

Indítványozza, hogy emléküket a jegyzőkönyvbe iktattassék és elhunytuk felett a közgyűlés részvétét fejezze ki.

Az indítványt a közgyűlés elfogadván, Repics Vince beterjesztette a Salamon-jubileum számadásait s a számadások vezetéséért az elnöknek köszönetet s a bizottságnak a felmentvény megadását indítványozta.

A közgyűlés az indítványt helyeselve, következett Schmidt Boldizsár, pécs-bányatelepi népiskolai igazgató határozati javaslata

a népoktatási törvény revíziója

tárgyában. A határozati javaslat szövege a következő:

1. Népnevelésünk az 1868. XXXVIII. t. c. áldásos szellemének hatása alatt külterjes (intenzív) fejlődésében nagy haladást tett. Önhibánk nélkül tett mulasztásunk helyrehozása érdekében állam és társadalom karöltve, erejéhez mérten mindent elkövetett, hogy hazánk a művelt államok között méltó helyét elfoglalja.

2. Ezen haladással nem áll egyenlő magaslaton népnevelésünk belső élete, erkölcsi ereje, intenzivitása, melynek fellendülésére zsihasztólólag hat a törvény sok tekintetben meg nem felelő-, vagy hiányos rendelkezése, mit maga közoktatási kormányunk is elismer. Ezen körülmény hívja föl a népnevelés tényezőit a hiányok pótlására, a meg nem felelő intézkedések helyesbítésére, kiegészítésére; szóval: a törvénynek a kor követelményeinek megfelelő revíziójára.

3. A revízió tehát első sorban azt célozza, hogy a törvény világos és határozott oly rendelkezéseket tegyen, melyek népnevelésünk szellemének, erkölcsi hatásának és belső életének izmosodását előmozdítják és művelődésünket magyar nemzeti szellemben előmozdítják és a magyar hegaemoniát biztosítják.

4. Az iskola szelleme, belső élete, a nevelés alaposága és ereje legnagyobb részben az iskolalátogatástól, a gyermekeknek megfelelő testi és szellemi fejlődése mellett a tanítónak alapos képzettsége, hivatás szeretete és szorgalmától függ: a revízió is első sorban a törvénynek ezekre vonatkozó fejezetei, illetőleg §§-ainak oly értelemben leendő módosítását célozza, melyek azt biztosítják. Nevezetesen kívánjuk, hogy

a) a mindennapi iskolakötelezettség a 7. életév betöltésétől a 14. év betöltéséig terjedjen;

b) az ismétlő-iskola két évi tanfolyama a 14-től a 16-ik évig tartson;

c) az iskola különböző jellege, mint »közös«, »felekezeti« és »állami« szűnjék meg; e helyett minden népiskola »nemzeti népiskola« elnevezést nyerjen;

d) az iskolák a lehetőség szerint államosítottassanak;

e) a tanítók képezetése és képesítése kizárólag az állam jogkörébe tartozzék;

f) a tanítóképzés nyerjen ex- és intenzívításban;

g) a tanítói fizetés kvalifikációja és mun-

kája fontosságának megfelelő legyen és az állampénztárból fizetessék;

h) az iskolaszék- és gondnoksági intézmény a paedagogia és a kor követelményeinek megfelelően rendeztessék;

i) a tanfelügyelet legyen szakszerű, hogy a tanfelügyelő ne csak parancsolója, hanem tanácsadója, támogatója lehessen a tanítónak.

Schmidt Boldizsár, mint előadó, közel egy óra hosszáig tartó, szónoki hévvel, magával ragadó lelkesedéssel és kimerítő tárgyilagossággal előadott beszédben fejtegette a határozati javaslatot.

Fejtegetéseit a költő szavaival kezdte:

»A derék nem fél az idők mohától,

A koporsóból kitör és eget kér«

s ismertette a multat, melynek áldásthozó gyümölcseként a népoktatási törvény megszületett s mely bár egyes részeiben lanyhán és fogyatékosan lett is végrehajtva, a harminc év alatt igen nagy és szép eredményeket ért el. Megrajzolja lelkes szavakban a népoktatás vezérének báró Eötvös Józsefnek apoteozisát s párhuzamot von az 1868. év előtti, az utána jövő és a mai állapot között. Hatvannyolc előtt a tanítóság törvényen kívül állt; sem jogai, sem kötelességei, sem megélhetése nem volt törvénynyel biztosítva. A népoktatási törvény meghozatala után két évre már 13 ezer iskola, 17 ezer tanító és 15 ezer osztály volt; ma pedig 17 ezer iskola, 27 ezer tanító és 27 ezer osztály van. Akkor az iskolából kimaradt gyermekek közt 179 ezer volt az írás és olvasásban járatos, ma 289 ezer az. Akkor Erdélyben 120 frt, Magyarországon 208 frt volt a tanító fizetése; ma Erdélyben 350 frt, nálunk 400 frt. Akkor az öreg tanítók nyomorogtak, ma 12 millió forint a tanítók nyugdíjalapja, 4 árvaház van a tanítók árvái számára s az Eötvös-alap segélyei száritják fel a tanítók özvegyei s árvái könyeit.

A népoktatási törvény szabadelvű és az idealizmus lengi át. És epen ez a hibája. A tanítók szétdaraboltsága, a válaszfal iskola és iskola között megakadályozta az egységes nevelési rendszer érvényesítését s a felekezeti és magánjellegű iskolák miatt az egységes magyar nemzeti nevelés lehetetlen volt.

Ezért szükséges a népoktatási törvénynek, különösen pedig a törvény 3-6. fejezeteinek revíziója.

Szükséges első sorban, hogy a tanító független legyen. Ne tartozzék iskola fenntartó hatósága alá; legyen az állam kezében minden iskola, az állam tartsa fenn az iskolákat. A jog és méltányosság is e mellett szól. Mert hiszen az állam is a polgárok pénzéből tart fenn iskolákat, már most Pécs például maga tartja fenn iskoláit nagy áldozatokkal s mégis hozzá kell járulnia adójával az állami iskolák fenntartásához is.

Ki kell venni az iskolákat az egyház fennhatósága alól. Legyen meg a joga, sőt a kötelessége az iskolákban a vallást tanítani és a valláserkölcsi életet ápolni, de fennhatósági joga ne legyen. Mert ez legjobb talaja a nemzetiségi visszaéléseknek, melyek mindig gátolták az egységes magyar nemzeti népnevelést.

A tanítók képesítése szintén kiveendő a felekezetek kezéből. A felekezeti érdek alárendelendő a haza érdekének, hiszen »A haza minden előtt!«, mint a költő mondja.

A tanítói kvalifikáció módosítottassék. Végezzen a tanítójelölt nyolc középiskolai osztályt, tegyen érettségét s két évi egyetemi kurzuson sajátítsa el a tanítói elméleti és gyakorlati teendőket. Mert a tanítóképzés az állam részéről manapság nem más, mint uzsora. Az a 15-16 éves ifju bemegy az internátusokba s ha végez, akkor látja, hogy nincs hajlama a tanítói pályára. De tanítónak kell maradnia, mert másra nincs képesítése; neki ez az a pálya, hol »élnie és nyomorognia kell.«

Az iskolaszékek hatásköre is szabályozandó. Csak az iskola anyagi felügyeletét vi-

gyék, de ne folyjanak be a beléletébe, a tanításba.

Az iskolaköteles kor is változtatandó. Az iskolába a gyermek hétéves korába vétessék fel és járjon 14 éves koráig; 14-16 éves korában pedig ismétlő iskolaköteles legyen.

A tanítói fizetések rendezendők. A minimum ötszáz forint legyen, mely öt évenként 100 frttal növekedjék, hozzászámítva az ötödéves korpótléket is.

Végül a tanfelügyelői intézmény is reformálandó. Tanfelügyelő csak tanítói gyakorlattal bíró egyén lehessen.

A beszéd közben sokszor hangzott fel a helyeslő éljenzés, mely lelkesen felzúgott a tanítói fizetéseknel, a tanfelügyelői intézményről pedig mikor beszélt a szónok, a közgyűlés lelkesen kiáltotta:

— Éljen Salamon! Olyan tanfelügyelők legyenek, mint ő!

A szónok beszédét azzal fejezte be, hogy indítványát a közgyűlés figyelmébe ajánlotta s kívánta, hogy a benne foglalt retormok tesztelté révén eljőjjön a jobb kor, mely után buzgó imándság epedez — huszonhétezer tanító ajakán!

Eljenzéssel és tapssal jutalmazta az előadót a közgyűlés s az alispán és a tanfelügyelő siettek neki gratulálni.

A javaslathoz általánosságban hozzászóltak Szűcs Dániel (Siklós), Szerdahelyi József (Siklós) és Bódizs Gyula (Vaiszló), mire Borsy György jegyző a javaslatot pontonként felolvasta.

Az egyes pontokhoz Schneider István, Finta Ignác (Siklós) és Sasváry Béla szóltak hozzá.

Finta Ignác javaslatára az iskolaszékek hatásköréről szóló pont határozottabban szövegeztetett. Hogy az iskolaszék felügyeleti dolga tanügyekben szüntessék meg s csak az iskola anyagi ügyeire terjedjen ki.

A javaslat erre elfogadtván, memorandum foglalása végett Reberics Imre elnöklete alatt Schmidt Boldizsár, Bodonyi Nándor (Sellye), Klingenberg Jakab, Schneider István, Repics Vince és Rédei Károly tagokból álló bizottság küldetett ki.

Az elnök indítványára a közgyűlés az előadónak, lelkes éljenzés között, jegyzőkönyvi köszönetet szavazván meg, ünnepélyes jelenet következett.

Az alispán a tanítókhöz

fordult s kifejezte örömét, hogy a szép tanácskozáson eddig jelenlehetett. Most azonban halaszthatatlan teendői elszólitják s nem távozhatik anélkül, hogy ki ne fejezze elismerését és rokonszenvét a tanítóság iránt. A pécsi és baranyamegyei tanítóság hivatása magaslatán áll s kívánja, hogy olyan tanítókat adjon a magyarok Istene e hazának, milyenek a baranyamegyeiek. Ő mindenkor érdeklődéssel fogja kísérni működésüket s kéri, hogy tartsák meg öt jóindulatukban.

A termet betöltő éljen és taps hangzott fel erre, melynek csillapultáival Reberics Imre elnök megköszönte az alispán érdeklődését és elismerését. Kívánta, hogy minden megyének, minden városnak olyan alispánja legyen, mint Baranyának s akkor ők is mindenkor az első helyen lesznek a haza javára folytatott küzdelemben.

Trixler Károly alispán a közgyűlés éljenezés közben ekkor eltávozott a teremből s az elnök pontban 11 órakor tíz percnyi szünetet rendelt el.

Szünet után következett a közgyűlés második határozati javaslata, melyet

a gazdasági ismétlő iskolák

tárgyában Bódizs Béla, vaiszlói tanító terjesztett elő. A határozati javaslat a következőleg szól:

1. Hazánkban a gazdasági ismétlő-iskola hivatva van a földművelő néposztályt a vagyoni romlásától megóvni, hivatásának öntudatos teljesítésére képesíteni; a dologtalanságból

származó bűnöktől megóvni: miért is a gazdasági ismétlő-iskola a földmivelő nép anyagi, szellemi- és erkölcsi erejének fejlesztésében mélyreható és igen fontos tényezőként fog szerepelni.

2. A falukban és községekben kell először felállítani, mivel ezek foglalkoznak leginkább földműveléssel és így ezek kénytelenek nélkülözni az érdekeiket előmozdító gazdasági ismereteket s érezni a tudatlanságból származó hátrányokat.

3. Az 1896: 60764. számú közokt. m. kir. min. rendeletnek a felállításra vonatkozó rendelkezése szerint a gazdasági ismétlő-iskola eszméje meg nem valósítható, mert a földmivelő nép minden ujtásnak ellensége, — és mert az az által kilátásba helyezett haszon — és az eléje tűzött szép cél sem fogja a földművesosztályt indolenciájából kiragadni és lelkesedését annyira fokozni, hogy annak felállítására készséggel hozzon áldozatot és állandó fenmaradását s egészséges munkálkodását biztosítsa.

4. Csak akkor fogadja a nép szívesen a gazdasági ismétlő-iskola intézményét, ha maga az állam fogja azt felállítani és fenntartani. Azért szükséges, hogy a tanítók országos bizottságában ez ügy tárgyalassék és a népoktatás ezen tagozatának állami kezelés alá vétele érdekében kérvény intéztessek a miniszteriumhoz.

5. A gazdasági ismétlő-iskola sikeres működésének egyik feltétele: hogy a szaktanítók részére méltányos díj biztosítsassék, a mi 100 frt (egy száz frt.)-nál kevesebb nem lehet.

6. A gyakorlati életben helyesnek, jónak bizonyult gazdasági elveken alapuló szakmunka mielőbb dolgoztassék ki.

7. Egyengessük a gazdasági ismétlő-iskola utját: osszák be növendékeinket koruk és tehetségük szerint három osztályba; jegyezzük ki a tantervből azon tananyagot, melyet községünk lakosainak főfoglalkozása szerint tanitanunk kell; osszuk azt be a rendelkezésünkre álló idő keretébe s igyekezzünk fel is dolgozni; — így fogjuk ezen tanfolyam szervezéséig a kezdet nehézségeit leküzdeni.

Bódizs Béla lelkes és meggyőző hangon értekezett a gazdasági ismétlőiskolákról. Élénken szinezi a gazdasági ismétlőiskolák üdvös voltát, de károsnak tartja ez intézményre azt, hogy a gazdasági ismétlőiskolák sorsa a községek kezében van s őket terheli annak fenntartása. Így nem üdvös és hasznos intézménynek, hanem a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium által reájuk oktroyált szükséges rossznak tekintik. Végül oda konkludál, hogy üdvös és hasznos volna a gazdasági ismétlő iskolák államosítása iránt a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz feliratot intézni.

Salamon József, kir. tanfelügyelő teljes egészében elfogadja az indítványt, megjegyzi azonban, hogy a gazdasági ismétlőiskolák államosítása a mai keretben nem eszközölhető, vagyis, hogy ezzel — bármily üdvös volna is ez — várni kell mindaddig, míg a többi iskolák is államosítva lesznek.

Schneider István hozzájárul Bódizs előterjesztéséhez és célszerűnek találja, ha a gazdasági ismétlő iskolák államosításának elérhetésére a szükséges lépések mielőbb megtétnének.

A közgyűlés erre egyhangulag elfogadta Bódizs előterjesztését és a vallás és közoktatásügyi miniszterhez e tárgyban intézendő felirat készítésével Bódizs Béla előadót és még három tagot bizott meg.

Ezután elnök bemutatja Laubheimer Róbert kir. segédtanfelügyelő saját készítményű

domboru térképét,

mely az ezredéves kiállítás tanügyi részén dícsérettel lett kitüntetve.

Laubheimer Róbert ismertetése után a közgyűlés elhatározta, hogy a tanügyi céloknek teljesen megfelelő és a földrajzitanításban hézagpótló domboru térkép minél szélesebb kör-

ben való terjesztése iránt a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni s egyszersmid fáradtságos műveért Laubheimer Róbertnek köszönetet szavaz.

Következett a tanítóegyesület

alapszabály tervezetének

elkészítéséről szóló jelentés.

Schneider István, ki az alapszabály tervezet készítésével volt megbízva, jelenti, hogy az alapszabály tervezet készítését megkezdte ugyan, azonban ismét félbehagyta, mert kutatásai közben talált már egy 1881-ben a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által kibocsátott alapszabálytervezetet, mely teljesen megfelel a baranyamegyei tanítóegyesület céljainak is.

Az alapszabálytervezet néhány pontjának felolvasása után a közgyűlés a tervezetet, mint megfelelőt elfogadja és elhatározza, hogy a választmányt 6 tisztviselő és 14 választmányi tagból alakítja. A választmány határozatképes, ha az ülésen az elnökön kívül tíz tag jelen van.

Tekintettel arra, hogy a Pécsen székelő tanító egyesületnek hivatalos címe még nincs végleg megállapítva, Schneider István kéri, hogy a közgyűlés a hivatalos címet végleg határozza meg.

A közgyűlés elhatározza, hogy az egyesület a jövőben: „Baranyamegyei Általános Tanító Egyesület” címet fogja viselni.

Ezután a

pénztári számadás

előterjesztése következett.

Ujváry Kamilla egyesületi pénztárnoknő, bejelenti a közgyűlésnek, hogy 1896. év óta tagdíjakból 189 frt 25 kr folyt be. Az egyesület hátralékos tagdíj követelése 114 frtot tesz ki. A midőn eme pénztári jelentésnek tudomásul vételét kéri, egyben kéri a hátralékos tagokat, tagdíjaik mielőbb befizetésére.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. Indítványoztatott, hogy jövőben az eddigi egy forint tagdíj évi egy koronára szállíttassék le.

Schneider István kijelenti, hogy az egyesületnek igen sok kiadása van, s így a tagok sem sokalhatják az eddigi tagdíjat.

Ehm Emilia csatlakozik Schneider előterjesztéséhez.

Többek hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy a tagdíj 1899. évi január elsejétől csupán egy korona, a hátralékosokra nézve azonban a régi összeg (1 frt) kötelező.

Indítványok.

Bódizs Béla szabályszerűleg beadott irásos indítványában indítványozza, hogy a »Baranyamegyei tanítók általános egyesülete« belépjen tagul a Magyarországi tanítók országos bizottságába.

Reberics Imre elnök előterjeszti, hogy a tagul belépés esetén — mit feltétlenül üdvösnek tart — a baranyamegyei tanítótestület minden egyes tagjától évi tíz krajcár tagdíjat leendő köteles fizetni.

Az elnöki előterjesztés tudomásul vétele után a közgyűlés egyhangulag elfogadta Bódizs indítványát, s elhatározta, hogy a »Baranyamegyei Tanítók Általános Egyesülete« tagja lesz a »Magyarországi tanítók országos bizottságának.«

Schmidt Boldizsár szóbelileg indítványozza, hogy kéressék fel a kir. tanfelügyelőt, hogy a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén hasson oda, hogy a községi tanítók részére egy szaklapot, — leginkább a »Néptanodát« a község terhére megrendelje.

Salamon József kir. tanfelügyelő kijelenti, hogy a községet ilyen kiadásokkal megterhelni nem lehet, azonban arra törekedni fog, hogy a »Néptanoda« a községi iskolák könyvtára javára és terhére rendeltessék meg.

Több tárgy nem lévén, Reberics Imre elnök a közgyűlést délután 1 órakor bezárta.

Harmincéves gyilkosság.

(Sirba vitt titok.)

Pécs, 1898. december 7.

Derék, jóra való embernek ismerte mindenki, ki becsülettel kereste meg a mindennapi kenyeret magának és családjának.

Szerzett is egy kis gazdaságot, s munkában, becsületben öszült meg, övéi és ember társai szeretetétől körülveve érte meg hetvennyolcadik életévét.

Ekkor megbetegedett, aggkora már nem tudott ellentálni a betegség heves és makacs voltának, — néhány hét múlva meghalt az öreg Kunszt István, akit mindenki tisztelt, mindenki szeretett.

S azok kik osztatlan részvétellel könyyezve álltak körül az elhunyt aggastyán egyszerű koporsóját, nem sejtették, hogy az öreg életében, midőn kezeit a barátságtól és szeretettől hevülő szívvel szorongatták, véres kezet, egy gyilkos kezét szorongatták.

Három hónap óta takarta már a hallgatag rög azt az egyszerű fakoporsót, mikor egy sárgulni kezdő levél alakjában — melyet az öreg ruhája zsebében találtak meg — napfényre került az a szörnyű bűn, mely már harminc év óta nyomta az elhunyt aggastyán lelkét.

S mint a dermesztő téli szél, úgy hatott az a néhány sor irás. Megfagyasztotta a barátok részvétét, a hátramaradt családtagok kegyeletét.

A levélben irt holt betűkkel borzalmas részletességgel le van írva az a gyilkosság, melyet az öreg Kunszt István harminc évvel ezelőtt elkövetett.

Az eset részletei a következők:

Három hónappal ezelőtt, elhalt Mánfán, Kunszt István hetvennyolc esztendősd gazdálkodó. Néhány nappal ezelőtt az öreg ingó vagyonának felosztása közben, az egyik örökös az elhunyt kabátjának bélésébe bevarrva egy levelet talált, melyből az alábbi dolgok tűntek ki.

Kunszt István — ki annak idején mint legény, atyja házában Mezőhegyesen lakott, 1868. március havában Boszna-Brodba utazott, ahol néhány disznót akart eladni.

Boszna-Bródban megismerkedett Velyán Iliá bródi lakossal, ki meg is vette a disznóit. Midőn Velyán, a disznók árát kifizette, Kunszt meglátta, hogy a vevő pénztárcájában hatszáz forint maradt.

Ez szemet szűrt a könnyelmű, s pénz-sóvár fiatalembernek, s elhatározta, hogy mindenáron birtokába keríti ezt a hatszáz forintot.

Rábészélte Velyán Iliát, hogy térjen be vele valemelyik korcsmába áldomást inni.

A szerb ember nem lévén borívó, csak hosszas rábeszélés után engedett Kunszt kérelmének, s tért be vele a korcsmába, azonban csak igen lassan ivott de Kunszt, kinek az volt a szándéka, hogy vevőjét minél jobban berugassa, egyre biztatta és itatta Velyán Iliát, úgy hogy ez nem sokára berugott.

Este tíz óra lehetett, midőn együttesen, a legjobb egyetértésben hagyták el a korcsmát, sőt Kunszt ajánkozott is, hogy a tántorgó Velyánt, egy darab uton elkíséri.

A szerb ember kocsijára ültek fel mind a ketten, s Velyán hajtotta a lovakat, a gyeplő azonban csakhamar kiesett kezéből, s hátra bukva a kocsiba, mély álomba merült.

Kunszt István csak erre várt. Azonnal felvette a kantárszarat, és a kocsit a Boszna és Magyar-Bród közötti járatlan útra hajtotta.

Körülbelül egy óra hosszáig mehettek, midőn Kunszt megállította a kocsit, s Velyánt lerántotta róla.

Lehet azonban, hogy a hideg éjszakai levegőtől, vagy az egy órai alvástól, Velyán ekkor, már sokkal józanabb volt, mind elindulásukkor, s midőn Kunszt rátérdelev, zsebében a pénz után kutatott, felemelkedett a földről, s dulakodni kezdett társával.

Kunszt látva, hogy el van árulva és

terve nem sikerült, torokon ragadta a bortól még félig elalélt embert, s addig szoritotta, míg az hörögve összerogyott, azután a vastag ostornyelével, vad kegyetlenséggel addig verte, míg a lélek ki nem szállt belőle.

Aztán magához vette a hatszáz forintot, a kocsit a gyilkosság színhelyétől elhajtotta és visszatért Boszna-Brodba a korcsmába, mondván, hogy Velyántól az országuton vált el.

Attól való félelmében, hogy tette mégis kiderül, Novi-Bazárba szökött, ahol Vámos Imre állnév alatt élt három évig mint favágó. Három év múlva sok viszontagság után, visszamerészkedett Magyarországra, s nemsokára ezután családott alapított, s így sikerült az igazságszolgáltatás sujtó kezét kikerülnie. Vig kedélyű, derék, becsületes embernek ismerte mindenki, s senki sem sejtette volna, hogy mily nagy bűn terhelte lelkét.

Öt évvel ezelőtt, midőn egy izben a megbokrosodott lovak elragadták, s ő súlyos beteg lett, akkor irta azt a levelet, melyet most kabátja belésében megtaláltak, de meggyógyulva, ismét nem volt bátorsága szörnyettét bevallani, hanem elrejtette a levelet, mely most felfedte azt a bűnt, melyért Kunszt István kikerülte ugyan a földi igazságszolgáltatás büntetését, de melyért bűnhődni fog az örök s igazságos Isten ítélőszéke előtt!

H i r e k.

Pécs, 1898. dec. 7.

Szárnyakon a városon át.

(Tanügyi hölgyeink!)

Bizonyára élénk emlékezetében van még mindenkinek a »Pécsvidéki tanítónők egyesületének« kézimunka kiállítására, mely annak idején úgy a közönség, mint a rendezők számára — »várákózáson felül« sikerült.

S most azok a rendezésben rutinrozott, fáradhatlan tanügyi apostolnők, fiatal egyesületük érdekében ismét összedugták eszméikkel teli, bodor fejceskéiket s pártoló tagjaik részére megrendezték a holnapi élvezetesnek ígérkező délutánt, melynek hivatalos címe: a »Pécsvidéki tanítónők egyesületének első idejéi felolvasása«.

Komoly paedagogiai munkák látnak ott napvilágot, melyet egy városunkban kitünő hangjáról ismert urnó bájos éneke követ s aztán egy holló fűrtü, paráz-szemű, szende arcu tanügyi apostolnő lép az emelvényre, ki szavallatával gyönyörködteti majd a közönséget, melynek soraiból bizonyára nem hiányzanak a különböző színű bajuszu ifjak sem, kik legkevésbé sem fogják unalmasnak találni a komoly paedagogiai értekezéseket.

A így nem csoda, ha a komoly munka templomába, a tanügy felkent papnői közé, betéved Cupidó, ez a csintalan, pajkos gyermek s nem épen komoly, tudományos gondolatot támaszt némely barna bajusz tulajdonosának fejében!

(Költő a műhelyben.)

Mély, áhitatra ragadó csend volt b. lapunk szellemi műhelyében, csupán a tollak percegése s kivülről, a nyomdából az ólombetűk halk, egyenletes kopogása hallatszott, amint a nyomdászok a betűket hasábokká rakták össze.

S hogy a hangulat még elegikusabb legyen, redakciónk rozsdás vaskályhájában vidáman bűgött egy papirkosár tartalma, (mert egyébbel csak a holdban fűtenek, nálunk nem) becses személyem írásztalává előléptetett konyhaasztal korhadt lábaiban, megható világfájdalommal pergett a szű, míg petróleumlámpám busan pislákolva jóleső halvány fényt terjesztett körülöttem.

S ebben a lélekemelő pillanatban kopogtattak az ajtón, mely kinyílt s rajta egy borzas haju művészalak dűródott befelé. Egyenesen felém tartott.

— Ön az a Gecsi Gerő ur!

— Igen. Mivel szolgálhatok.

— A szerkesztők bakói tiszte a Parnassusra tolaodókat onnan lehessegetni — szavalt a »borzas« — s ezt teszik velem ezek a kegyetlen Tyranok már hónapok óta. Valamennyi helyi lapot összejártam már, de hiába! mindenütt elutasítottak. Tehát önt kérem fel uram ítéljen pártatlanul költeményeim fölött — s ezzel egy csomó kéziratot nyujtott felém.

Eleinte azt hittem, hogy a szegény fiu megbolondult, de rám vetett könyörgő tekintete után ítélve beláttam, hogy csupán imádozott paegazusa csinál vele merészebb légugrásokat.

Már-már azon voltam, hogy szerkesztőségünk poétájához utasítsam vendégemet, de Igric egy jelentőségteljes pillantással tudomra adta, hogy ha a nyakára uszítom a »borzast«, hát egyszerűen lebunkóz.

Igy hát magam igyekeztem az ügyet rendezni.

— De kérem! — szabadkoztam — mily bünt követtem el, hogy nekem kelljen az ön költeményeit megbírálnom?

— Önben van minden reményem és bizodalmam. Kérem, könyörgök, ne utasítson el! Önnek oly jóságos arca van.

— Nos jól van uram! Holnap itt e helyen megmondom véleményemet. Isten önnel! — szoltam s az én költőm szinpadi léptekkel bicegett tova.

Másnap délelőtt chronometer pontossággal beállított a redakcióba s várakozásteljesen állott elem, én pedig a lehető legkomolyabban szoltam hozzá:

— Elolvastam a költeményeit s valóban nem értem, miért nem fogadták el a szerkesztők (?) (Óh! azok az irigy hyénák, sziszegte a költő.)

— Én megtartom költeményeit s ime honorálok is — ezzel egy forintot csúsztatam a markába.

A »Parnassusról lehessegetett« hirtelen olyan örömtől sugárzó arcot vágott, mint a Himalája teteje, ha a nap rásüt, de aztán meg nem állhatta, hogy meg ne kérdezze:

— S mi lesz költeményeim sorsa?

— A humánus célt fogják szolgálni. A mint megtudom, hogy egy jó barátom haldoklik, hogy mielőbb megváltsam a földi kinoktól, fölolvassom neki az ön ódáinak egyikét s az illető a következő pillanatban megszűnt szenvedni, mert bizonyára — *megüti a guta!*

Hogy mit válaszolt erre a költő, azt így nyilvánosan pirulás nélkül nem lehet elmondani.

(Mikulás napja.)

Tegnap volt Mikulás napja, a hagyományos Mikulásé, ki dérszakállával, virgácscsal kezében s putonnal a hátán házról-házra jár s megjutalmazza a jókat, a rosszakat pedig megbünteti. Az idejéi Mikulás is hű maradt hagyományos szokásához. Tegnap reggel sorba kikerültek a kicsiny és nagyobb gyermekcipők az ajtók elé, varva az ajándékot és Mikulás, a dérszakállu bácsi sorba járta az ő gyermekeit. *Bánffynak* Szilágyi Dezső lemondását hozta, a rendőrséget néhány »ismeretlen tettessel« lepte meg, a pécsi borkereskedőknek a vizmizériák megszüntetését ajándékozta, a katonáknak jubileumi érmekeket hozott, a szinpad egyik bájos hölgyének egy csinos huszárhadnagygyal kedveskedett s tisztelettel alulirotnak az adóvégrehajtót küldte a nyakára! Ime az idejéi Mikulás is hű maradt hagyományos szokásához!

Gecsi Gerő.

Napirend 1898. december hó 8-án és 9-én.

Naptár: csütörtök, dec. 8. — Róm. kath.: B. assz. fog. ünnepe. — Prot.: B. assz. fogant. — Görög-kel.: (nov. 26) Alipius. — Zsidó: Kiszlev 24. — Nap kél 7 óra 20 perckor; nyugszik 3 óra 51 perckor. — Hold kél 1 óra 15 perckor éjjel; nyugszik délután 28 perckor. — Péntek, dec. 9. — Róm. kath.: Leokádia. — Prot.: Joachim. — Görög-kel. (nov. 27.) Jakab. — Zsidó: Kiszlev 25. — Nap kél 7 óra 21 perckor; nyugszik 3 óra 51 perckor. — Hold

kél 2 óra 27 perckor éjjel! nyugszik 51 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: száraz, ködös, fagypontról körüli hőmérséklet várható.

Tanítónők felolvasása a polgári leányiskolában d. u. 8 órakor csütörtökön.

Térzene a színház előtt csütörtökön d. e. 1/2, 12 órakor.

Filharmonikusok hangversenye a Vigadóban pénteken 8 órakor.

Színház: »Talmi hercegnő«; este »Gésák« Pénteken a »Baba«, operett, itt először.

— **(Boldogasszony szeplőtelen fogantatása.)** A karácsonyi ünnep előtt első Mária-ünnepe holnap (csütörtökön) lesz. Ez ünnep, Mária szeplőtelen fogantatásának emlékére van szentelve, midőn a szűz Anya szeplőtelenül fogadta a szentlélektől méhébe Jézust. E magasztos, misztikus ünnepet az egyház nagy fényvel üli meg holnap s templomainkban is ünnepi istentiszteletek tartanak. A székesegyházban az ünnepi mise délelőt 9 órakor lesz.

— **(A »pécsi női énekhar« nagy hangversenye)** Preusz Adolf dr, Schmidt Antal és Christoph Tódor vezetése mellett, az Albrecht főherceg nevét viselő 44. sz. cs. és királyi gyalogezred zenekarának, továbbá Eckhardt Antal, Girardi József, Girardi István, Kacsarovszky József, Koharits N. János, Maller László, Mitzky Mór, Müller Róbert, ifj. Némethy József, Niedermayer János, Oszwald Ferenc, Präger Samu, Taussig Aladár, dr. Wallerstein Bodog, Wirth János és Zoller Nándor közreműködésével a »Pécsi Női Énekhar« f. hó 20-án este 8 órakor a városi tornacsarnokban nagy hangversenyt rendez. Műsor: 1. Mendelsohn: »Ruy Blas« nyitány. Előadja a zenekar Christoph Tódor karmester vezetése alatt. Rheinberger »Májusi nap«-ból lyrikus intermezzo, a) Ballada, b) Hazatérés. Előadja a pécsi női énekhar zongorakísérettel, Hoff Richard karmester vezetése alatt. 3. a) Massenet: »Ouvre tes yeuz bleuz« b) Alex. v. Fielitz: Scene aus Grillparzers »Ahnfrau.« Előadja Kaffka Károlyné Benkő Olga bárónő. Zongorán kíséri Preusz Adolf. 4. Schumann: »Zongorahangverseny«. I. rész. Előadja Preusz Adolf zenekar kísérettel, Christoph Tódor vezetése alatt. 5. a) Schumann: »Lotosvirág«. b) dr. Schmidt Antal: »A menyasszony álma« költemény, irta Erdélyi Zoltán. Előadja dr. Schmidt Antal. Zongorán kíséri Simacsek Alajos. 6. a) Rudorff: »A szerelem, mint fülemile« női énekhar sopran-soloval, zenekisérettel. Előadja a pécsi női énekhar, a magánrészt Remesberger Eugenia urhölgy. b) Matthison: »Tündérrályné« női énekhar sopran-soloval, zenekarkisérettel. Előadja a pécsi női énekhar, a magánrészt Kaffka Károlyné Benkő Olga bárónő. Mindkettőt vezeti Hoff Richard karmester és zongorán kíséri Preusz Adolf. 7. Liszt: »Magyar rhapsodia«. Előadja a zenekar, Christoph Tódor vezetése alatt, a zongorarészt Preusz Adolf. Helyárok: bármely sorban számozott ülőhely 1 forint; állóhely 1 korona. Jegyek kaphatók Domján I. könyv- és zeneműkereskedésében.

— **(A »Szombatosok Asztaltársasága«)** Szigetvárott folyó hó 10-én (szombaton) a »Korona vendéglő« nagytermében a szegény árvák karácsony faja javára táncal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez. Belépő jegy: tagoknak és családtagjai-

nak 50 kr., nemtagoknak 1 frt. A tiszta jövedelem a szegény özvegyek és az árvák javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 9 órakor. Műsor: 1. »Allons Vite« Concert Galop. W. Gantzól. Zongorán előadják: *Zemanek* Azalea és Aranka k. a. 2. »Komborg Violoncell Concertino«. Gordonkán előadja *Niedermayer* János, pécsi székesegyházi énekes. 3. Chopin »Scherzo« Zongorán előadja *Hoff* Richárd. 4. a) »A szerzetes«, Meyerbeertől. b) »Népdalok«, éneklí *Taky* Gyula pécsi székesegyházi énekes. 5. »Kol-Nidrei« Bruchtól. Hegedűn játsza *Caflisch* Jenő úr. 6. »Mignon dala« részlet a *Mignon* operából. Éneklí *Taky* Gyuláné urnő. 7. »Deuxième Fantaisie« Huber Károlytól. Hegedűn játsza *Caflisch* Jenő úr. 8. »A rózsá halála« Duett Abt. F.-től. Éneklí: *Taky* Gyuláné urnő és *Taky* Gyula. A zongorakíséreteket *Hoff* Richárd, a pécsi székesegyház főorgonistája volt szíves elvállalni.

— **(A pénzügyigazgatósági tisztviselők a házbérkrajcár ellen.)** A pécsi m. kir. pénzügyigazgatósági tisztviselők felebbezést nyújtottak be a tervbe vett 5% házbérkrajcár ellen. Hivatkoznak ebben a községi adóteher alól őket mentesítő törvény rendelkezésén kívül arra is, hogy a város tisztviselői, a kiknek fizetésemelésére a házbérkrajcár behozatala elhatározva lett, aránylag jobban vannak fizetve máris, mint a hasonló előképzettségű s hasonló rangu állami tisztviselők, sőt oly mellékjövödelmeket és egyéb kedvezményeket élveznek, a melyekben az állami tisztviselők nem részesülnek. Nemcsak jogellenes tehát, de nem is méltányos dolog a városi tisztviselők helyzetének javítása miatt megterhelni a rosszabb helyzetben levő állami tisztviselőket. Utálnak aztán arra a körülményre is, hogy a város megnövekedett szükségleteinek fedezésére itt van a kövezetvám és helypénzszedés házikezelésbe vétele folytán előállított bevételi többlet; nem szükséges tehát még súlyosbitani a drágasági viszonyokat, a melyek a tisztviselők kebelében ugys az az eszmét érlelték már meg, hogy kiköltöznek a városból s annak területén kívül létesítenek tisztviselőtelepet. Kérik tehát a kormányt, hogy a házbérkrajcár behozatalát ne engedélyezze.

— **(Tokaji bor Pécssett.)** Nem csekély bátorság kell ahhoz, hogy a mostani viszonyok között, mikor a pécsi borpiacnak — okkal vagy ok nélkül, azt most nem keressük — olyan veszett hire van, Pécsre a borok királyát hozzák be kereskedelmi forgalomba bocsátás céljából. Pedig hát ez tényleg megtörtént; a pécsi pályaudvarra most érkezett egy helybeli borkereskedő számára 150 gönci hordó valóságos tokaj-hegyaljai bor (aszú, mászás, szomorodni). Ez a szállítmány *Császka* György kalocsai érseknek még szepesi püspök korában az ottani püspökség tulajdonát képező hegyaljai szőlőkből származó 1879–1888. évekbeli termését képezi, melyet *Schwabach* Zs. G. pécsi borkereskedő egészen megvett s most pécsi pincéibe szállítat. Nos, ha valami képes a pécsi borpiacnak elveszett jóhíret visszaszerezni, úgy bizonyára az ilyen tények azok, a melyek azt előmozdithatják, s azért közöljük ezt követendő példakép; nem mintha követelnők, hogy kereskedőink csupa tokaji bort raktározzanak be, de legalább karolják fel jobban a hazai jó borokat, mert vannak ám még ilyenek, csak meg kell értük adni azt, amit megérnek.

— **(Kitüntetett magyar vadász-zászlóalj.)** Ő felsége a 24. számú tábori

vadász-zászlóaljnak, mely az orosz határon a galíciai Trembovlában állomásozik és amelynek kiegészítő hadkerülete Budapest — Székesfehérvár — Kaposvár — Pécs, 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából arcképét ajándékozta. A zászlóalj tisztikarát ép akkor értesítette az adományozásról Paar gr., ő felsége hadsegéde, midőn az a 2. dragonyos ezred Trembovlában állomásozó egy részének tisztikarával a jubileumi ünnepséget ülte. A magyar zászlóalj nagy örömmel fogadta a hírt. Róna Lajos dr. őrnagy és zászlóaljparancsnok azonnal összetrombitáltatta a zászlóaljat, s tiszta magyarsággal tudatta az örvendetes hírt, melynek befejeztével az ott szokatlan »éljen« hangzott föl. A legénységet ezután megvendégtették. Az adományozó távirat Walseeből s a jubileum napján kelt.

— **(Vegyes házasság.)** Nem a mi vegyes házasságunkról leszen itt szó, hanem az amerikaiakról. Amerika északnyugati részében olyan kevés a nő, hogy azok a fehér emberek, akik családi tűzhelyet akarnak alapítani, az indiánus leányokat veszik nőül. Azon a vidéken nincs is keresettebb áru, mint a honnak e barnapiros leányai. A szende szüzeket annak rendje és módja szerint eladják, de a fehér emberek meg is esküsznek velük. Akárhány fehér ember boldog családi életet él mahagoni színű feleségével. Nem régen ismét volt ilyen vegyes házasság, mely azért keltett feltűnést, mert a menyasszony a legelőkelőbb törzsfő leánya és híres szépség volt. Közéltől-távólról jöttek kérők, a kik egymásra licitáltak, póni lovat, fegyvert, órát, ékszert, ezüst-papírost és hasonló dolgokat ígértek a leányért az apának. Sparkling Eyes (csillogó szem) volt a neve a lány neve, s szívet senki sem tudta meghódítani. Végre egy nagy gyár főfelügyelője ötven gypajutakaróért megvette a szép indiánus leányt. A fiatal asszony nem sokára az egész hivatalnoki kar rokonérzését kinyerte és ekkor a leány atyja a kikötött árnak megtetését kívánta vejétől. Kérése nem teljesült, tenyegetőzni kezdett. Azt mondotta, hogy éjjel egész különös fűtytel kicsalja magához a vadonba a fiatal asszonyt, de Csillogó Szem kijelentette, hogy ő nem hagyja el a fehér férjét, a ki jól bánik vele és a kit szeret. A mikor végre a vén törzsfő látta, hogy a fehér férjtől kis vörös feleségét nem tudja elhódítani, morogva visszavonult az erdőbe. A leánya utavalónak azt tanácsolta, hogy addig ne is látogassa meg, a mig meg nem tanulta, hogy a tisztességes társaságban hogyan kell viselkedni.

— **(A mult század borbélyja.)** Elmult az az idő, a mikor minden borbély orvosmesterember is volt. Fogat huzott, eret vágott, a betegségekre medicinát tudott. Ma a borbély nyír és beretvál, de egyéb mesterségbe nem szabad belekontárkodnia. Mennyivel más volt a borbély hatásköre a mult században, egy cimertábla mutatja, melyet nem régen egy francia városban ástak ki a földből. A táblán ez van: Maeaire Izsák, borbély, parókakészítő, gyógyítósegéd, sekrestyés, tanító és patkókovács. Beretvál egy szuért, két szuért lenyirja a haját és nagyon olcsón bepuderozza, bepomadézza a fiatal csinos hölgyeket; évi, vagy negyedévi bérért a lámpagyújtásra is vállalkozik. Fiatal, finom embereket jó módszerrel

nyelvekre tanít. Nevelésükre nagy gondot fordít. Tanít énekelni és megtanítja a lovak mesteri patkolását. Készít és javít cipőt és csizmát, tanít olcsón játszani, tyukszemet vág és a legolcsóbb áron hólyagháló tapaszt ad. Hashajtónak darabját egy szuért adja; kotlilont tanít és más táncot. Nagyban és kicsinyben mindenféle jószagu portékát árul, elad írószert, suvikszot, sós heringet, drótból való egerfogót, sziverősítő gyökeret, krumplit, apró virslit és más főzeléket. Ennyi foglalkozás épen elég egy embernek. A mai borbélyok irigykedve gondolhatnak mult századbéli kollegájukra.

— **Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnep miatt pénteken este jelenik meg.**

— **Órákat,** aki venni szándékozik figyelmeztetjük, hogy ne is gondoljon kéz alatti vásárlásra. Csak szabályozott, jól kiprobált új órákat vásároljunk, megkövetelve az eladótól, mindig a jótállást. E tekintetben a legelsőrangú bevásárlási forrás *Schönwald* Imre órás üzlete a Király-utcában kinél a leggazdagabb készlet található arany és ezüst férfi és női órákban, vadász és ebresztő órákban, álló asztali díszórákban és a legpontosabb fali órákban, Kiválóan ajánlhatók a világhírű Longines órák, melyek pontos járása felülmulhatatlan és áruk is nagyon olcsó, szerkezetük pedig a képzelhető legerősebb. Egy jó és pontos óra ha drága is kétannyit ér, mint más, hát még ha jutányosan, megbízható kézből jutunk hozzá. E tekintetben *Schönwald* Imre a legteljesebb garantiákkal szolgál.

Művészet, irodalom.

○ A „Néplap“-ot, ezt a már hatodik évfolyamába lépő, igen szépen illusztrált, gondosan szerkesztett gazdasági hetilapot az újév közeledtével melegen ajánljuk a magyar népnek. Különösen a lelkész, tanító, jegyző és földbirtokos urak tehetnének sokat annak érdekében, hogy e hasznos lap a nép között mentől jobban elterjedjen. A néplap a magyar kiadáson kívül megjelenik német, tót, szerb, román és ruthén nyelven is és előfizetési ára egynek-egynek egész évre csak 1 frt 50 kr., a mely Budapestre, a Franklin-Társulathoz küldendő. Kívánatra a kiadóhivatal készséggel küld mutatvány-számokat.

Közgazdaság.

□ A tél a gazdaságban. A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1898. évi november 30 án a földművelési miniszteriumhoz a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján a következő volt: November hónap folyamán az időjárás általában enyhe — helyi esőkkel és köddel váltakozó volt. Az ismételve beköszöntött fagy és a szórványos viharok alig okoztak kárt. A kedvező időjárás az őszi vetések fejlődését nagyon előmozdította úgy, hogy a legkésőbbi vetések is nagyrészt szépen kikeltek, a korábbiak pedig helyenkint oly buja tenyészetnek indultak, hogy néhol legeltetni kellett azokat. Még be nem fejezett vetési munkákról csak Krassó-Szörény és Temes vármegye egyes vidékéről érkezett

jelentés.
szóló jele
panaszok
keléséről
fére, eg
repevet
csak he
volt az
dasági
szágbat
tavaszia
szantása
kedvező
lette, a
tás, hon
még fol
vermelé
szépen
még leg
készlete
takarmá

jelentés. Az őszi vetések kedvező állásáról szóló jelentésekkel szemben némely vidékről panaszok is érkeztek a vetések egyenlőtlen keléséről és hiányos állásáról, továbbá a drótféreg, egér és heszszeni légy kártételéről. A repcevetések késve keltek, egyenlőtlenek és csak helyenkint kifogástalanok. — Kedvező volt az időjárás a talajművelési és egyéb gazdasági munkálatokra is, melyek az egész országban szépen haladnak. Az őszi ugarolás tavasziak alá, s a trágya kihordása és alászántása folyamatban vannak. A szőlőkben a kedvező őszi idő a venyigéket szépen beérlette, a takarás befejeztetett, míg a földforgatás, homlitás, trágyázás munkálatai helyenkint még folyamatban vannak. A répa és burgonya vermelése befejeztetett. A dohány simitása szépen halad. Az enyhe idő folytán az állatok még legelőre járhatnak, ami a téli takarmány készletekben megtakarítást tesz lehetővé. A takarmány készletek télire kielégítők.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.			
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30			
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07			
(B.-Szt.Lőrinczről)							
B.-Sellyére v. v.	4:55	tv. sz. sz. 9:15	v. v.	3:46			
<i>Uj-Dombóvár</i> érk.	9:57	1:32	5:01	1:57			
Kaposvár felé ind.							
gy. v.	10:08	sz. v.	1:56	gy. v.	6:31	sz. v.	2:15
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)							
<i>Uj-Dombóvárról</i> ind.	10:04	2:32	5:21	2:56			
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20			
V. v. Sz. v.							
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34					
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11					
<i>Barcs</i>	10:51	8:55					
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41					
<i>Bécs</i>	8:50	8:52					
Sz. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.							
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18			
<i>Üszögh</i>	5:50	12:25	4:34	8:30			
<i>Villány</i> érk.	6:39	1:10	5:24	9:18			
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)							
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	12:35			
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00							
<i>Villány</i> ind.	6:49	1:17	5:31	9:23			
<i>Eszék</i>	8:08	2:25	6:44	10:40			

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december hó 7-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Láng Lajos elnök a Ház mai ülésén bejelentette Szilágyi Dezsőnek a Ház elnökségéről való lemondását.

Szilágyi Dezső lemondó levelében azt mondja, hogy meg kellett győződnie arról, hogy állása többé nem olyan, a milyennek a pártatlanság és lelkiismeretesség szempontjából lenni kell, ezért mondott le.

— Éljen Szilágyi! kiáltja az ellenzék. Láng Lajos kijelenti, hogy ő is csatlakozik Szilágyihoz és lemond az alelnökségről, (Éljenzés) már azért is, mert az új alelnöknek ugyanazon szellemben kell vezetnie a Ház üléseit, mint az új elnöknek. Egyelőre megtartja az alelnökséget, de kéri a képviselőket, támogassák feladatában.

Kossuth Ferenc vázolja Szilágyi Dezső érdemeit. Oly magas nivóra emelte az elnöki tekintélyt, mint senki. Kéri, szólítsa fel Szilágyit a Ház, hogy maradjon meg az elnöki széken.

Polónyi Géza hevesen kikel Bánffy Dezső ellen, a ki a „Berliner Tagblatt“-nak az elnökre vonatkozó cikkét sugalmazta.

— Gyalázat! hangzik balról. Szilágyi egy integer vir. Indítványozza ne fogadják el lemondását.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök szó-lásra föláll. Baloldalon percekig tomboló zaj keletkezik.

— *Ki vele!* Eláll! Tíz percig tart a vihar; Láng Lajos hasztalan cseppet. Egyre hangzik:

— *Maga ne beszéljen! Mit akar hazudni!* Darányi beszéljen maga helyett! Végre Láng elnök kérére csend lesz.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy ő meglepetve olvasta a „Berliner Tagblatt“ cikkét. *Kiáltások:* Hazudik!

Bánffy folytatja, hogy ő is nagy vesztességnek tartja Szilágyi visszavonulását. De ismeri hajthatatlanságát. Nagy sajnálattal bár, de kéri tudomásul venni a lemondást és az új választás iránti intézkedést megtenni.

Viharos ellenmondások követték szavait. Apponyi Albert gróf állt fel erre szólásra. — Eláll! eáll! kiált a jobb oldal. Balról taps fogadja Apponyit.

— *Disznók! Felpofozzuk Bánffyt!* kiáltják Kubik Béla és Fáy István.

Apponyi Albert méltatva Szilágyi érdemeit, indítványozza, hogy kérjék fel maradásra.

Holló Lajos dr. indítványozza, hogy a Ház azonosítsa magát Szilágyi eddigi eljárásával.

Ezután szavaztak az indítványok felett, a mikor is meglepő fordulat állott be. Mig Bánffy a folyosón volt, a kormánypart és a miniszterek beleegyeztek Apponyi indítványába s a folyosón levő Bánffy kivételével egyhangulag elfogadták Apponyi és Kossuth Ferenc indítványát. Polónyi Géza és Holló Lajos dr. visszavonták indítványaikat.

Erre szünet következett. Láng Lajos elnök a szünet után indítványozta, hogy ma mással ne foglalkozzanak. A legközelebbi ülés pénteken legyen és annak egyedüli tárgya Szilágyi Dezső válasza legyen.

Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc kijelentik, hogy semmiféle más esetben egyéb napirendet nem fogadnának el, mint a *Josipovich* horvát miniszter lemondási ügyét és a szabadelvű párt tegnapi határozatát, mely az alkotmány elleni összeesküvés; de Szilágyi iránti tiszteletből egyelőre lemondanak erről s elfogadják a napirendet.

Láng Lajos elnök erre felolvastatja az ülés jegyzőkönyvét.

Rakovszky István belevétni kéri a jegyzőkönyvbe, hogy Bánffy nem szavazta meg a Szilágyi marasztalására szóló indítványt.

Bánffy Dezső két tanura, Gajary Ödönre és Hegedűs Sándorra hivatkozik, hogy igenis helyeselte.

Rakovszky: Minthogy tanuk igazolják, elhiszem!

E maliciózus megjegyzés által keltett viharos derűtségben ért véget az ülés.

TÁVIRATOK

— **Kezdődik a bomlás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Emmer Kornél bejelentette kilépését a szabadelvű pártból. A mai ülés után már át is burcolkodott a baloldalra.

— **A zágrábi hódoló fölirat.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A zágrábi tartománygyűlésen nagy zsivózás közben elfogadták az 5 felségehez 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából intézendő föliratot. Az ülésnek más tárgya nem is volt.

— **Szilágyi és a börze.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti börzén azt tartják, hogy Szilágyi engedni fog a közóhajnak s megmarad az elnöki széken. Ezért az árak a délután folyamán szilárdultak; a javulás egyes értékekben 2—3 frtra is rugott.

— **Az özvegy trónörökösne Csehországban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Marienbadból sürgönyzik, hogy Stefánia özvegy trónörökösne leányával oda érkezett.

— **A Dreyfus-per revíziója.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Galizet tábornok a semmitőszék előtt kijelentette, hogy Barras tábornok Dreyfus lelokozása előtt így szólt: „Artatlan embert büntetünk.“

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Kerestetik

egy előkelő társadalmi állással bíró személy, ki alkalmas egy legelsőrendű életbiztosító társaságot Pécs város **Baranya** megyében képviselni. Eredményteljes működés által rendes fizetés érhető el. Ajánlatok referenciák megnevezésével „G. M.“ megjelölés alatt a **Pick Géza**-féle hirdetési irodába, Budapesten, Erzsébet-tér 3., címzendők.

1328. sz.

vgr. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíró-ság 1898. évi III. 532. számú végzése következtében, Dr. Áronffy Rókus ügyvéd által képviselt, Fein Lázár javára, Propper Mór ellen 137 frt s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 489 frtra becsült bútorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. járásbíró-ság III. 532. 1898. számú végzése folytán, 137 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai és pedig összesen 28 frt 85 kiban bíróilag már megállapított költségek erejéig Pécssett, Malomntca 16-ik szám alatt leendő eszközlésére, 1898-ik évi december hó 10-ik napjának délutáni 1/2 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényzcikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Kelt Pécssett, 1898. évi november hó 27. napján.

Fonyó István,
 kir. bir. végrehajtó

13079. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kis Gadó Józsefné végrehajthatónak, Pál Józsefné szül. Rostás Mária végrehajtást szenvedő ellen 150 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvszék és a pécsi kir. jbiróság területén lévő, Pécs sz. kir. város határaiban fekvő, a pécsi 2125. sz. betétben 1274. hrsz. 5. sorszámu házból és udvartérből Rostás Máriát illető felelőszre 750 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1899. évi január hó 5-ik napján d. e. 10 órakor a kir. tvszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 75 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 176.§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi október hó 7-én.
A kir. törvszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác,
kir. törvszéki bíró.

14339. sz.
tjvk. 1898.

Póthirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közzé teszi, hogy özvegy Kis Gadó Józsefné pécsi lakos javára, özvegy Pál Józsefné szül. Rostás Mária ellen a pécsi 2125. sz. betétben felvett 1274. hrsz. 5. sorsz. ház és udvartér felére 1899. évi január hó 5-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés a háznak Pál Józsefet illető fele részére is, tehát az egész házra 1500 frt kikiáltási árban meg fog tartatni.

Pécsett, a kir. törvényszék tkvi hatóságánál, 1898. november 6-án

Bogyay Pongrác,
kir. törvszéki bíró.

Hirdetések jutányos áron kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszor ellentáit az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, oszóná., tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Legolcsóbb és legcélszerűbb
karácsonyi ajándék
egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

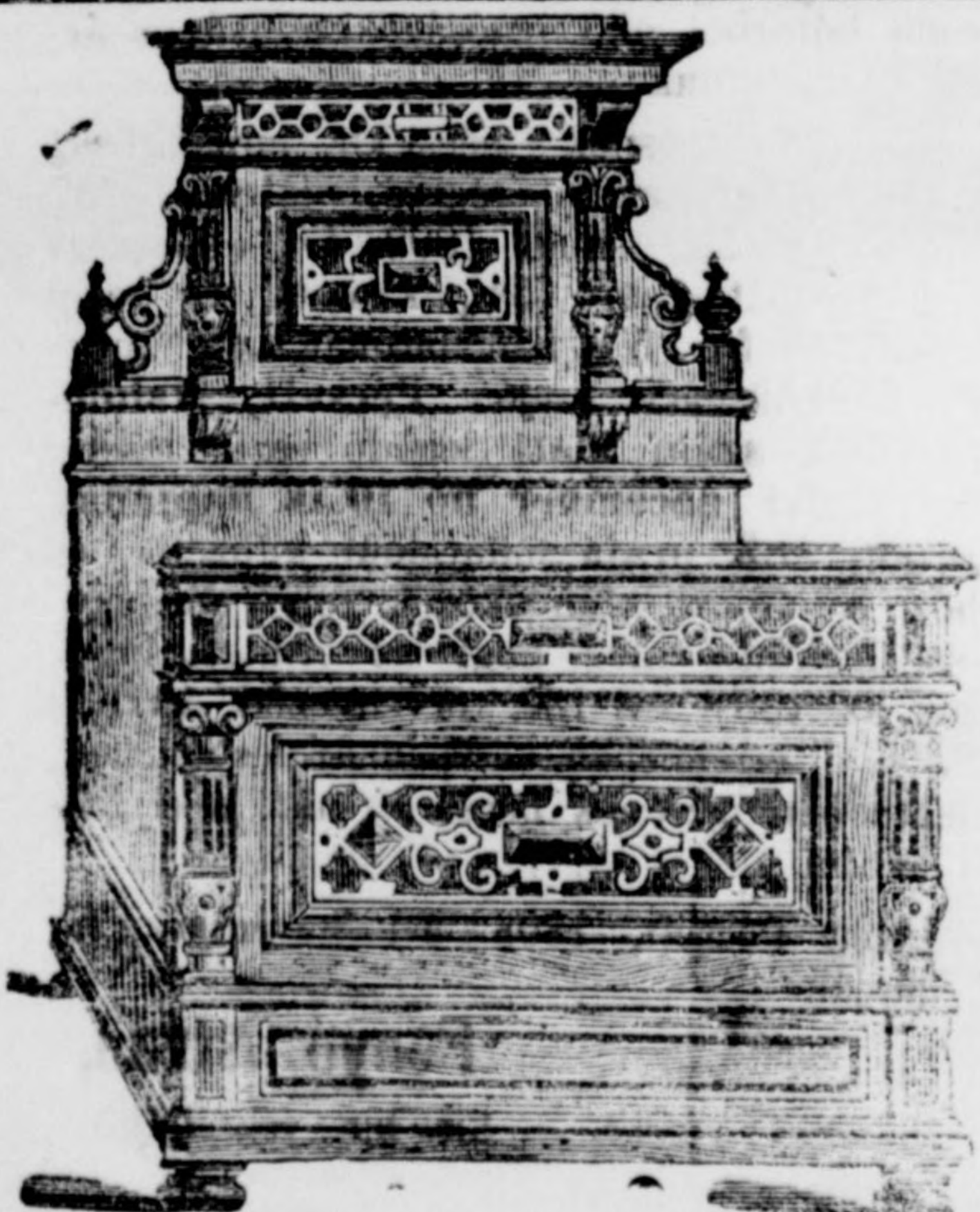
Az összes nyereményeket a kezelőség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utátfizetés nélkül
mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatlanul már jövő hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Ullmann M. Károly főelárusító
és Baranyamegyei hitelintézet, Pécs.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. szám.

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, dísz- és ebédlő szobák, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári árak mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)